

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordantca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 5t hasábas garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. helyéig. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstien és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyitlári cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetések a hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Ne értsenek félre!

+ A „Kol. Közlöny“ 172-ik számában a legjobb akarattal, de egyszersmind teljes őszinteséggel mondtam el a románoknak, hogy a nemzeti congressus eszméje után való lótasfutás helyett hasznosabb lesz okszerűen gazdálkodni, ifjajkat az ipar és kereskedelem háládatos pályájára nevelni. Lehet-e ennél gyakorlatibb tanács a mai világban? S csak azért, mert a mérséklet szavait hallatám, egyszerre három oldalról rugtatnak felém. Se baj! Vidimus alios ventos!

A „Gaz. Tr.“ nemes cikkirója elszörnyülködik azon, hogy többek közt az ifrdi Mathew atya mérséklet-egyleteit is feleltem, mint szükségességeket. Ne döbbenjen meg oly igen nagyon! Mielőtt ezt oly zokon venné, járjon utána, mi az oka, hogy a legszegényebb falvakba települő izraelita potgártárs is pár év alatt földesurrá lesz? hogy a más földéről is szed tengerit és csépellet buzát? Tudakozza meg, mi oka annak, hogy a falusi csárdák jövedelme évről évre hág? hogy a falusi korcsmákban a nappal és éjjel minden óráiban találni ivó companiát; hogy a falusi előjáróságok büntetés bora és pálinkája az előbb józan gazdát is szeszkevelővé teszik? Ha ezek felett csak néhány percig is gondolkozik, be fogja látni, hogy nem helytelen a mérsékleti egyletekre reflectálni, s hogy a román népnek előbb van szüksége jó népiskolákra, népnevelőkre, szakismeretekre, — mint országalapító teoriákról szóló fulminans oratiók meghallgatására és arra, hogy szerény jövedelméből „nemzeti congressusra“ menesztendő képviselők költségeit fedezze.

Az ímént elmondottakat válaszul veheti a „Kronst. Ztg“ is az ő csillagozására. Figyelmébe ajánljuk, hogy a világ nem áll a Barcaságból, s ha ott az állapotok netalán jobbak, nem alkalmazható ez az országgrész minden vidékére, hol szeszszel mustot, a gabnák mindenféle nemét, sőt házat és földet is széltében vásárolnak az élelmesekek, még pedig $\frac{9}{10}$ -ed részben románoktól. Méltóztassék azután azt is följegyezni, hogy az ilyesmiket nem a roszakarat szokta az illetők szemé elébe állítani vissza riasztó példaul, hanem az, ki a baj orvoslatát komolyan és szívéből óhajtja. Nincs itten szó a romáu nemzetiségről mint ilyenről, hanem azon számos tagjairól, kik a könnyelműség emez utján elszegényedve azután kész eszközök az igaztók kezében minden rosra, ezek arany ígéreiteitől várván a más vagyonának felosztását, urasági lábákat, stb., hogy legyen min ismét túladni; ezek szokták a magyart hazájában „idegen“-nek nevezni, s örömmel üdvözlők a két ezredre viszszanyúló képzelt jogcíméből faragott ürügyet. . . .

En csak azon bámulok, hogy még az a dolgokat magasabb szempontból bírni megszokott „Telegr. Rom.“ is félreértett, sőt félre is beszél, s talán ez utóbbi állapota mentheti ki az előbbi botlásait.

Mert ha engem, talán tulságos özzintesége-

TÁRCZA.

Chicago pusztulása.

Chicago mocsáros helyen épült és annyira új város, hogy élő emberek emlékeznek még azon időre, mikor párdücek és farkasok hajléka volt a térség, melyen most a világ egyik nevezetes városa áll. Tíz évvel alapítása után már fából épült prairieváros volt és 5000 lakossal bírt. Lakossága bámulatos arányban szaporodva minden negyedik évben megkétszerezedett, úgy hogy a legújabb adatok szerint a 300,000 lelket elérte. A város nagy része, több négyszög mértföldnyi tér most el van hamvasztva és 100,000 embernek nincs menedéke. Vasárnap éjjel egy kis fia a teheneket ment fejni s magával vitt egy petroleum lámpást. A tehen ebbe belebotlott, azt földöntötte, az égő folyadék az istállóban elterjedt, folyóját a közel szalmát és a deszkafalt. Így kezdődött a szörnyű tüzvész. Egyszerű kézi fecskendővel el lehetett volna nyomni annyi szerencsétlenség csiráját, de az oltással vártak a városi tüzoltókra, kik egy mult éjjeli tűznél sokat dolgoztak és nem fordíthatták a kellő erélyt a lángok elnyomására. Az este támadt erős szél tovább-tovább vitte a pusztító elemet. Egész éjjel és hétfőn egész nap tartott az égés. Nehány utoza lerombolása sem segített és csak kedden reggel oltotta el a tüzet egy erős záporosó. A város déli részének nagyobb része és egész északi része teljesen elpusztult. Valószínűleg 500 ember veszett el és a vagyoni veszteséget 300 millió dollárra teszik.

Általános remélt szállta meg az éjjeli nyugalmból felzavart lakosságot. Emberek megőrültek izgatottságukban, sokan halálra gázoltattak és még többen a lángokban lelték halálukat. Az éhes és menedék nélküli proletariatus nyugtalanzkodott, és mindenki felt, hogy fellázad; többen, kik fosztogatáson kaptak, legott fő-

mért meg is illethetne a megróvás — mit kereken tagadok, vajjon mit mondjunk azon elmeftuttatásáról,

midőn 1848 előtti időre czélözva, felhánytorgatja, hogy akkor voltak ám a kik **dolgoztak**, s olyanok a kik **csak fogyasztottak**; hogy emezek amazok véres verejtékes keresetét **felelték**, s ezért nem jutott azok közművelődésére; vagy a midőn **másokat** szeretne olyanoknak feltüntetni, kik folyvást vetették az egyenlenség magvait román és magyar közé!!

Gyerekség lenne ezekre megfelelni. De nem teszem, mert ezek a themák olyan hurokat pengetnek, melyek a kedélyek elkeserítését visszhangoznák. Hagyjuk nyugton; ismerjük mi egymást; de egyszer már bizonyos dolgokra fátyol vetetett; ne szellőztessük.

Igyekezünk a különböző ajku hazafiak jó egyetértését megszilárdítani; ezt azonban nem tesszük például avval, ha állítjuk, hogy az erdély-részi választó törvény **csak** a nemesnek és magyarnak biztosít jogot, — hogy az állomásokat **csak** magyaroknak tartják fenn stb.; még kevésbé azzal ha ferditünk; pedig azt teszi ám a „T. R.“ reám fogván azt, mintha csak úgy lóhát-ról beszélnek a románokkal, s gazdálkodásra, munkára utasítanám, nem tartván a román értelmiséget **képesnek** arra, hogy a politikai ügyek felett egymás közt értekezzen. Ilyes mit nem írni, de gondolni se szoktam.

Ezer módja van a román értelmiségnek akár meggyéknétt össze jönni, akár az egész országgrészből, s **értekezleteket** tartani tetszés szerint; ugy cselekesznek a magyar értelmiség tagjai is akárhányszor más ajku honfitársaikkal kezét fogva, már pedig világos, hogy a románoknak se lehet ennél kevesebb joguk. Nekünk **nem az ilyen** értekezletek ellen van kifogásunk, hanem az ugynevezett „**nemzeti congressus**“-ok ellen, melyekbe az **összegyűltek magukat nemzeti képviselőknek deklarálják, s határozataikat quasi törvényül dictálják egy egész nemzetiségre**; az ily fajta „nemzeti congressus“ nélkül most is azt mondjuk, — a román nép ellehet. **Törvényeket a magyar parlament és király alkotnak mindnyájunk számára**; egy amolyan nemzeti vice törvényhozásra, még pedig specialis állambontó színezettel sem a románoknak sem nekünk legkisebb szükségünk. Ezért helyeselnék a „Telegr. Rom.“ azon kijelentését, hogy a „nemzeti congressus“ egy oly fontos és következményeiben oly komoly vállalat, hogy nagyon de nagyon meg kell gondolni: „**mi a teendő!**“

Az országházból.

A képviselőház 1871. oct. 28-án d. e. 11 órákor tartá első ülését.

Elnök: A ház határozata értelmében ezennel megnyitja az ülést, és annak kezdetén megemlékszik Klobusitzky Ágoston elhunyt képviselőről; kéri a házat e fő-

belővettek. Most a városban ostromállapot hirdettetett ki és Scheridan tábornok a parancsnoka.

Egy szemtanu következőleg írja lelményeit: Reggelfél a tűz ura volt a városnak, a hatóság és a tüzoltó-csapat lemondott reményéről, hogy intézkedéseik azt megmenthetnék. Oltásról többé szó sem lehetett, a küzdelem már csak az élet megmentéseért folyt. Az utcák faburkolata is meggyult és két mértföld hosszú és egy mértföld széles lángkigyót képezett. Egy izben azt kellett hinnünk, hogy ezren vesznek el; körülbelül 50—75 ezer férfi, nő és gyermek tolongott végig egy mindkét kijáratnál már égő utcán. Mindenki magával czipelte legértékesebb holmiját, a tömeg közül a megrakott szekerek emelkedtek ki, lovak, ökrök és mindenféle állatok tolongtak a sokaság közepett. A szegény nép küzdött egymással helyért, szabadulásiért, életeért; látni lehetett ott európai, amerikai, ázsiai és afrikai népek fiait, mint küzdenek egymás mellett az életért.

Százan letportattak, borzasztó csak gondolni is a veszteségre emberéletben. A tűz alatt a csöcselék a távolabb városrészek felgyújtásához is fogott, de két rajta kapott gyújtogató rögtön felakasztása útját állotta ez örjongs terjedésének.

A leégett város körüli térség táborhoz hasonlít. A hajlék nélküli 100,000 ember ott tanyáz megmenteni sikerült ingóságaival. A családok szabad ég alatt főzik ételüket, szűkölködés és levertség uralkodik szerte. 50 ezer ember kereset nélküli és 10,000 kereskedő minde-nét elveszté.

Chicago óriási növekedése megmagyarázza pusztulása gyorsaságát is. A város faépületek halmaza volt és csak a jelen időben kezdették meg a téglá- és köépítést. Voltak szép széles utcái, egyszerű raktárai és tágas lakbázai, utóbbiak kivált a Michigan tó partján. A város új részében a leggyönyörűbb kőpaloták emelkednek oly pompásan és nagyszerűen, mint akár New-York,

lött sajnálatát jegyzőkönyvbe felvételni. (Helyeslés.) A feliratok a kérvényi bizottsághoz utasítottak.

Szaplonczay József, Simay Gergely, Török Sándor (gömöri) Ivácskovics György képviselői állásukról lemondanak. Tudomásul vétetik. Gr. Széchenyi Ödön, Bittó István, Plathy György képviselők végleg igazoltatnak.

A Kisfaludy-társaság meghívja a képviselőházat a Toldy-ünnepélyre. Tudomásul vétetik.

Interpellatio.

Helfy Ignác következő intzrpellatiót intézi a miniszterelnökhöz: Kétségkívül lévén az, hogy Magyarország sajtószériu politikai és ethnografiai helyzete- valamint földani fekvésénél fogva, inkább mint bármely más országnak szüksége van arra, hogy a szomszédnópekkel jó egyetértésben éljen, sőt azoknak rokonszenvét minél nagyobb mértékben kinyerni törekedjék; kétség-kívül lévén továbbá az, miszerint csak úgy remélhetjük, hogy más nemzetek soha sem avatkoznak hazánk ügyeibe, ha mi a magunk részéről tiszteletben tartván minden nemzetnek elidegeníthetlen szabad onrendelkezési jogát, szorosán óvakodunk az ő ügyeibe való avatkozástól; tény lévén továbbá az, hogy az ilynemű beavatkozás még az 1867-ben alkotott és a többség és kormány által köz-jogi alepül elfogadott törvényekkel is ellenkezik; köz-tudomásu lévén végre az, miszerint jelenleg rendkívüli nagy izgatottság uralkodik a cseh nemzet kebelében a magyarok ellen, a következő kérdéseket intézem a miniszterelnökhöz:

Valók-e azon hírek, melyeket a hazai és lájtantuli hírlapok terjesztenek, a melyek szerint a magyar kormány odaműködött volna, hogy a cseh országgyűlés feliratában előterjesztett kívánalmak a fejedelem által visszautasítsanak?

Ha valók, mikép tudja a miniszterelnök igazolni először azt, hogy ő a nemzet tudta és előleges beleegyezése nélkül oly lépésre bírja a koronát, mely végkövetkezményeiben igen súlyos veszélyeket hozhat a házára; másodsor azt, hogy a fennálló törvényekkel összeütközleg egy testvérm nemzet belügyeibe avatkozni nem habozott?

Ezen interpellatio közöltetni fog a miniszterelnökökkel.

Elnök: Megnevezi ezután azon bizottságokat, melyekbe tagok választandók.

A képviselőház pénzügyi bizottsága.

Oktober 27-én tartott ülésében a közlekedési miniszter költségvetésének rendkívüli részét tárgyalta. Uté-pítés Magyarországon: A buda-eszéki államutrá előirányzott 77,500 frt szavazatott meg, és a pest-kassaduklai államutrá 148,000 frt. A bezdán-zombori államut költségeire 138,000 frt irányoztatott elő. A bizottság ezen ut költségeit két részre, illetőleg két évre kívánja felosztatni, és ez értelemben 68,000 frt túrléssel 70,000 frtot szavazott meg. A szombathely-pinkafői államutrá előirányoztatoti 43,300 frt. Miután ezen államut már készen van, és csak egy meredek szakasznak áthelyezéséről van szó, a bizottság tekintve a 72-ki költségvetésben mutat-

London vagy Párisban. A nagy középuletek, a templomok, színházak és szállodák mind köből épültek. De nagy része a városnak még is fa volt, a kőházakat sok helyütt faépületek válták fel és az utcák mind faczölöpből és a járdák deszkából valók voltak. Kiszámították, hogy a 600 angol mértföldnyi utcák csak 60 mértföldje volt kövezve. Néhány év előtt e faburkolatot a víz ki-sodorlta, s hogy e kellemetlenségől megmeneküljön a városi hatóság, a burkolatot a földnél valamivel magasabbra emeltette. — Ebből érthető az, hogyan éghetett a burkolat és hogyan segíté elő a deszkázat alatt támadt léghuzam a tűz terjedését és veszedelmes voltát. 1856-ban határozták el, hogy a várost 2—5 lábál felebb fogják emelni. Emeltek is azután egész raktárakat és szállodákat gépek segítségével a nélkül, hogy az üzlet vagy forgalom csak rövid időre is megakadt volna.

Lehetett olvasni, hogy „viz hiánya“ miatt terjedt volna annyira a tűz. De ez csak félreértésen alapul; viz van elég a közel tóban és a várost három irányban szel-delő folyóban, csak az ivóvíz vezettetik egy két mértföld hosszú alagut segítségével a tóból a városba. Lehetet-lenség, hogy oltásra Chicagóban elég víz nem lett volna. Ha a város szerkezetét nézzük, inkább azon kell csodál-koznunk, hogy a már több inben kiütt égések azt már régen nem hamvasztották el.

Chicago a legújabb, legnagyobb, leggazdagabb és legerköstelenebb városok egyike. Liszt, sertésus, marha és építészeti faüzlete nagyszerű, kivált a sertés előké-szítése a kereskedelemre áll ott magas fokon, a vágóhi-dakba az egyik kapun beviszik a rőfőgő sertést, és a másikon mindenféle alakban és módon elkészítve és becsomagolva viszik ki. A Michigan tó déli partján, ki-tünő forgalmi ponton fekvő, több ezer négyszög mért-földnyi termékeny téren Milwaukee mellett az egyetlen kikötő, továbbá Wisconsin, Jova, Illinois és Indiana ál-lamok vasuti rendszerének érintkezési pontja. Harmincz

közö hiányt, mely minden elhalasztható költségkímélést követel, nzen összeget a költségvetésből törölte. A mo-hács-vasaradi államut költségeire az előirányzott 90,370 frt megszavaztatott. A sziget-kirlibába államuton, a visó-mojszini szakasz kiapításának befizetésére 16,000 forint, az Aranyos-Beszterczétől Bukovina kataráig vonuló ál-lamut kiépítésére előirányzott 175,000 frt, két részre, illetőleg két évre osztatni kívánja a bizottság és eseerint ezen utrá 72 re 100,000 frt szavaztatott meg. A n.-vá-rad-brassói államut átalakítására felvett 27,104 frt tö-röltetett. A verőcze pakráci államutrá felvett 39,000 frt megszavaztatott. A n.-szombat-krakói államut költsé-geire 10,000 frt, — a héjasfalva-csikszereda-gimesi államut kiépítésének megkezdésére 130,000, — az apa-hida-szászrégeni ut építésének folytatására szintén 130,000 frt szavaztatott meg. A magyar határhozideken építendő utakra 103,000 frt vétetett föl. Ezen összeg feletti tárgyalás függőben hagyott, mert a bizottság a minisztertől eziránt felvilágosítást vár. Hidépítés, a piski-hátszegi uton, Marga és Piski között több hid építésére 24,770 frt megszavaztatott. Segélyezésekre a köztör-vényhatóságok részére utak fenntartására előirányozva van 300,000 frt. A bizottság még ez évre fogja ez összeg megszavazását a háznak ajánlani, azonban utasítani kí-vánja a közlekedési minisztert, hogy az utak fenntartási rendszer megállapításáról és a közmunka szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat melőbb a ház elé terjessze. A strategiai utak jó karba helyezésére előirányzott 150,000 frt töröltetett. Elemi károk helyreállítására 100,000 frt, Horvát-Szlavonországnak új utak építésére 100,000 frt megszavaztatott. Ezeken kívül tárgyalás alá került még a miniszterelnök költségvetésében függőben hagyott egy tétel: „codificationalis munkálatokra“ 50,000 frt. A bizottság ez összeg helyett 30,000 frtot szavazott meg.

Lapszemle.

A „P. Napló“ a fejedelem törvénytisztelétébe helyezett bizalmunkat jogosultnak hirdeti. Az uralkodó szakított a Hohenwarth iránynyal. E politika Magyaror-szág állami létének felforgatására irányult. Hogy nem sikerült, köszönhetni először Beustnak, második sorban Andrásynak. Ő kimutató, hogy a cseh tervezet a 67-ki alapelveknek, melyeken a monarchia nyugszik, megtaga-dása. A törvényt csak az ezt létrehozott factorok változ-tathatják meg. Andrásyt az ellenék mégis hatásköre átlépéséről vádolja. Mit csinált volna Tisza, ha mint mi-niszter Bécsbe hivatik; feltéve, hogy az ellenzék pro-rammj a szeriat is áll fenn a kiegyezés? Ha csak az en-gedelmesseget meg nem tagadja, ugyanazt teszi, mondja vala, mint Andrásyt tett, mondott. A kiegyezést annak kötékekor még nem volt factor nem tagadhatja. — A szerződés törvényes parlamenttel kötötet. Hogy tagad-hatják érvényét kísértetek gyanánt felmerülő jogalanyok? Nem tehetjük szerződésünket függővé Csehország, Voral-berg, Tirol, Bukovinától. Az ellenzék kiegyezési terve csak a módra nézve tér el a deakpártiétól, de Hohenwart programja mindkét fél elveit, hol megegyeznek, mint a jog folytonosságot, paritást, dualismust, integritást teszik semmivé. Magyarország befolyását 17 landtag által de-valválni, Bukovina sorsára akarták juttatni. S az ellen-zék erről nem akart tudomást szerezni; persze mert kü-

vasuti vonal találkozik ott és 250 vonat közlekedik na-ponta; kereskedelme 400 ezer tonna szállítmányt teszen. Ide hozzák az amerikai nyugat minden termelvényeit: életet, az amerikai puszták gulyáit, számtalan sertést, melyet a farmerek hizlaltak és ide usztatnak egész őserdőket.

A szabad kereskedelem tette a várost azzá, a mi még rövid idő előtt volt. Angliát kiváltképen érdeklí fel-virágzása és pusztulása; a londoni biztosító társulatok tíz millió forintot vesztenek a tűz által. Hasonló vész termé-szetesen sok szerencsétlenséggel sok nyomorral jár, de ha van város, mely ily tűz után uyerhet és új előnyöket szerezhet, ugy bizonyosan Chicago az; az amerikai élet ruganyossága azt nemsokára új nagyságra és fényre fogja emelni. Az emberélet egyedül pótolhatlan.

Chicago óriási növekedésének leghivebb képét a következő számok adják:

1829-ben volt lakosa	30
1834-ben „ „	1,800
1844-ben „ „	8,000
1850-ben „ „	28,000
1855-ben „ „	80,000
1863-ban „ „	150 000
1866-ban „ „	264,000

Még óriásabb a kereskedelem növekedése. Ameri-kában a fát hossza szerint mérik. 1866-ben a chicagói kikötőhez érkezett 647,145,734 láb, 66 millió deszka 311 millió zsendely. A gabnakereskedés is nagyszerű; 1865-ben a következő hajókkal rendelkezett:

83	gőzös	43,500	tonnával.
76	„	34,928	„
52	„	17,626	„
550	„	150,862	„

Ezek oly viszonyok, melyek felett el kell bámul-munk, ha meggondoljuk, hogy egy negyedszázad alatt fejlődtek.

Iőben nem lehetne politikai tökélet csínálni a jobboldal ellen s kárhoztatni Andrásyt, hogy Magyarországot a szétdaraboltságtól megmentette. A veszélyt mások hárítván el az országról, nem ő, szeretné, ha el sem hárított volna.

A „P. Lloyd“ a lajthantuli bajok okát abban keresi, hogy nem létezik komoly szándék, vagy megalkudni az alkotmányossággal vagy határozottan szakítani. Miután pedig az 1867-iki kiegyezés egyik feltételévé Cislajthaniában a parlamentárisus kötetett ki, mindkét félnek komoly kötelessége odatörekedni, hogy szilárd, alkotmányos, erős alapot teremtsen magának.

A bécsi „Presse“ írja: az új miniszterium alakításáról, melynek az leendő feladata, hogy a kormány gyep-lőit átvegye, eddig hiányzanak a megbízható adatok. Igaz, sok hír kering, miket nagy buzgalommal köröznek, és miniszteri lajstromok is szétszórtak. Vajon mennyiben tartalmaznak e kombinációk valót, és mennyiben hamisat, azt megítélni nem tudjuk. Egyáltalán azt hisszük, hogy irányadó helyen még eldöntés nem történt, és hogy az egyik vagy másik irányban folytatott tárgyalások csak a tanácskozás jellemével bírnak. Ugyanis a jövő kormányának nem csak személyeit, hanem eljárásai tervét is meg kellend állapítani.

KÜLFÖLDI HIREK.

Rouen-ben egy terjedelmes katonai telep fog fölállítani, mely egy tüzérségi iskolát, egy arsenalt s egy tüzérségi polygon-t fog magában foglalni. Ott egy első osztott tábor is leendő, a várostól 4 mérföldnyire, Meutville és Quincampoix közt, s több erőd fölállításra is valószínű. — Thiers egy levelet írt Valaze tábornokhoz, melyben melegen sürgeti ez ügyet, s megígéri, hogy személyesen teendő is az új épületek alapkövét.

Több párisi lap említi, hogy Abd-el-Kader emírt 23-án Párisba várták. A „Figaro“ szerint ezen, a francia fővárosban teendő látogatás az elnök részéről tett megkeresés eredménye, ki Abd-el-Kadert az arabok fölötti uralomból ohaítja visszahelyezni, s őt, csupán tiszteltbeli címmel, Algír polgári kormányzatával bizni meg. Ez esetben is a katonai hatalom folyvást a legfőbb hatóság maradna.

Versailles, oct. 26. Thiers elhatározza, hogy a nemzetgyűlésen, összejövétele alkalmával azt indítványozandja, hogy a kormány székhelye helyeztessék vissza Párisba.

Páris, oct. 27. A kormány tekintetbe véve a párisi foglyok mellett nyilvánuló közhangulatot a nemzetgyűlés összejövetelével általános amnestiát fog javaslatba hozni a felkelők számára.

Mint Sebastopolból 26-ról jelentik, Milan fejedelem Blesnovacz regenssel és egy császári szárnyhadsegéddel odaérkezett a csaták megsemmisítésére.

Egy Livadiából Belgrádba érkezett hivatalos távirat szerint Milán fejedelem Odessán át visszautazását megkezdte. — Sándor császár a fejedelmet jó hajlamának bizonyítványaival halmozta el.

XXXIV-ik közlemény. *)

Az „erdélyi muzeumegylet“ pénztárába folyó 1871. évi januárius 1-től ugyancsak folyó évi október hó 10-ig beadott pénzekről és pénzértékekről:

*) Az előbbi „Közlemények“ láthatók: a „Kol. Közlöny“ a „Magyar Polgár“ mult s ez évi, valamint a „Kelet“ folyó évi számaiban. B. V.

III. **Beküldetett.** 23. Minden betegnek erő és egészség, orvosság és költség nélkül.

Revalescière du Barry Londonból.

Minden szenvedőknek egészség a **Revalescière du Barry** által, a mely gyógyszer és költség nélkül következő betegségek gyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takonyhártya-, légzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gumót, aszkórt, mellszorulást, hurutot, emésztéshiányt, dugulást, hasfolyást, álanságot, gyengeséget, aranyért, vízkórt, hideglázt, szédülést, vértolulást, felzúgást, émelegést és hányást meg

Sz. 884. 1—3 (309)

Arlejtési hirdetmény

buza, tengeri és rozs szállításra.

A nagybányai m. kir. uradalom részéről közhírré tétetik, hogy a nagybányai kerületi kincstári munkások számára 1872-ik évi szükséglet fedezésére 20,000 mérr 82 $\frac{1}{2}$ bécsi suly legfeljebb 15% tiszta rozssal vegyített búzára, 20,000 mérr 82 $\frac{1}{2}$ suly tengerire és 15,270 mérr 76 $\frac{1}{2}$ suly rozsról f. év december hó 7-én reggeli 10 órára a nagybányai m. kir. jószágigazgatásnál titkos ajánlatok utján árlejtés fog tartatni, mely összeváltól

mérr buza	m. tengeri	m. rozs
Nagybányára 8000	9300	7000
Kapnikbányára 6000	5700	4000
Sztrimbuly, Bajucz és Oláhláposra 6000	5000	4270

leendő szállítandó.

Földirtók urak és vállalkozni szándékozők 20% bánatpénzzel ellátott ajánlataikkal tisztelt megkérhetik azon megjegyzéssel, hogy a titkos ajánlatok december hó 7-ik napján d. e. 10 óráig leendek elfogadhatók.

A szállítási és egyéb szerződési feltételek Nagyban, Sztrimbulyban és Kapnikon a gazdasági irodákban, ugy Szatmárt, Nagykarolyban, Deesen, Szamosújvárt és Kolozsvárt a városi hatóságoknál megtekinthetők.

Kelt Nagyban. 1871. október 23-án m. kir. gazdasági hivatal által.

Sz. 121—1871 ár. 1—3 (308)

Hirdetmény.

1870-ik év december 17-én 121. sz. a felvett jegyzőkönyv alapján közhírré tétetik,

A) **Részvényt fizettek**, még pedig: 1. 1864-dik évre: Csizsár János, Jakab János évi 5 frttal. 2. Az 1865—69-re Deák Farkas évenkénti 5 frttal. 3. Az 1866—68-ra Barabás Ferencz évenkénti 5 frttal. 4. Az 1866—69-re Simon Lajos évenkénti 5 frttal. 5. Az 1867—69-re Tolnay Eleké évenkénti 5 frttal, mérnök Horváth Samu pedig évenkénti 5 frt 25 krral. 6. Az 1868—69-re Ajtai Lajos évenkénti 5 frttal, és Dorgó Gábor ugyanannyival. 7. Az 1869-re Vajna Antal, Herepei Károly, Sárpaty Zsigmond, Zeyk Domokosné, Petri Ádám, Baczó Gábor, gróf Toldy Lőrinczné évi 5 frttal. 8. Az 1869—70-re a nagy-enyedi casinó, négyes részvényben évenkénti 20 frttal; a segesvári luth. gymnasium pedig évenként 5 frttal. 9. Az 1869—70—71-re Dr. Groisz Gusztáv, Dr. Miksa György. 10. Az 1870-ik évre Szilágyi Sándor, Böhm Mihály, Csengeri Antal, Barabás Miklós, Fogarassy János, Szendrey Ignác, Toldy Ferencz, Dr. Pauler Tivadar, Venczel Gusztáv, Szamosy János, Báró Kemény Zsigmond, Papp Alajos, Salamon Ferencz, Balogh István, Dr. Balogh Kálmán, Grosz Károly évi 5—5 frttal. 11. Az 1870—71-re Dr. Fischer Lajos, Báró Orbán Ottó, Derzi János, Szakács István évi 5 frttal; továbbá az 1865-ik éven kezdődő Benkő János az 1870-ik évre 5 frttal. 12. Az 1870-ik évre Dr. Bartha János, Szász Béla, Szentes Márton, Svaicz Sándor, Szilágyi Ferencz, Záreczky Jenő, Hunyadi Ferencz, Dr. Császár Károly, Pungur Gyula, n.-baczoni Incze Mihály, Dr. Antal László, Czecz Miklós, ifj. Elek Károly, Mörizs István, Weress József, Dr. Csiki Viktor, Mátrai Ernő, Bántó Sámuel, Lakatos Ottó évi 5—5 frttal, Gr. Bethlen Hermina pedig évi 5 frt 25 krral.

B) **Magán kötvénybeni alapítványi tőke** után kamatot fizettek: a) Mihályi Károly (100 frt) 1869—1870-re 10 frt. b) Báró Rauber Károly (100 frt) 1867—1870-re 24 frt. c) Halmágyi Sándor (100 frt) 1870. 5 frt. d) Dr. Hintz György (100 frt) 1867—69-re 15 frt. e) Hodor Károly (500 frt) 1871-re 25 frt. f) Vée Farkas névén (500 frt) 1871-re 25 frt. g) Jakab Bogdán (100 frt) 1865—67-re 15 frt. h) id. Hintz György (160 frt) 1869—70-re 19 frt 20 kr. i) Gróf Tholdy Ámália, elmaradt kamatra 2 frt 50 kr. k) Gyujtó Lajos (100 frt után) 1866—68-ra 15 frt. l) Gróf Bethlen Sándor (1000 frt) 1871-re 52 frt 50 kr.

C) „Uj alapítvány“ 100 frtról magán kötvényt adott be Halmágyi Sándor ur.

D) **Öt éves szakra** „részvény kötelezvény“ adtak be: T. minorita házfőnök: Lakatos Ottó, Báró Orbán Ottó, id. Gáti Gábor, Pongrácz Mór, Dr. Arányi Lajos, Pungur Gyula, Dr. Salamon József, Kodolányi Antal, Tuba Lajos, Hajós János, Dr. Horváth Mózes, Ferenczi Miklós, Dr. Csiki Viktor, Mörizs István, Váradai Károly, Balogh József, Nagy Lajos, Drágos Elek, Vörösi Sándor, Kalmár Tivadar, Kertész György, Fogarasi ev. ref. egyház, Dr. Bruszt, id. Rákosi József, Soltész Nagy János, Keul József, fogarasi csizmadia czéh, Uzoni F. Izsák, Fülöp Elek, Tóth Lőrincz, Svaicz Sándor, Szász Béla, Derzi János, ifj. Elek Károly, Czecz Miklós, Dr. Antal László, Hunyadi Ferencz, Elek György, Solymosy János, Bors László, Seethal Ferencz, Baló Sándor, Csákány László, Telegdi Károly, Jancsó Lajos, K. Papp Miklós, Papp János k. r. tanár, Molnár Antal, Sárkány Ferencz, Szász Gerő, Sámí László, Dr. Groisz Gusztáv, Dr. Fischer Lajos, Dr. Török Aurél, Dr. Encz Geiza, Sándor József, Kriza János, n.-b. Incze Mihály, Ferencz József tanár, Cseh Lajos, Gyergyai Ferencz, Szentes

a terheesség alatt is, hügyeszt, búskomorságot, sorvadást, csúzt, közhírt, sárgaságot gyógyít. — Kivonat 72,000 elismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel daczoltak:

Elismervény sz. 48.421.

Ujvár, Magyarországon. Több év óta nem volt teljes egészségem, emésztésem mindig zavart vala, gyomor bajokkal s nyálkassággal kellett küzdenem. E bajoktól megszabadított a **Revalescière** tizennégy nap használa. Góten, Stajerhonban, u. p. Birkfeld, 19. dec. 1869. Igen tisztelt ur! Szivesen és kötelességből ki-folyólag bizonyítom a **Revalescière** jó hatását, a mint

Sz. 25739—1871. 1—1 (310)

Hirdetmény.

A bor- és hus fogyasztási adó haszonbérletének árverezéséről Sz. Ujvár városára nézve. Az árverezés 1871 november 15-én reggeli 9 órakor a sz.-ujvári m. kir. pénzügyőrségi biztosság irodájában fog megtartatni. Kikiáltási ár a borknak és mustnak elhasználásától járó fogyasztási adóra nézve 1000 frt. a husnak elhasználásától 4900 frt.

Heineth István, törvényszéki jegyző.

Sz. 25739—1871. 1—1 (310)

A bor- és hus fogyasztási adó haszonbérletének árverezéséről Sz. Ujvár városára nézve. Az árverezés 1871 november 15-én reggeli 9 órakor a sz.-ujvári m. kir. pénzügyőrségi biztosság irodájában fog megtartatni. Kikiáltási ár a borknak és mustnak elhasználásától járó fogyasztási adóra nézve 1000 frt. a husnak elhasználásától 4900 frt.

összesen 59000 frt. Az árverezésben részt venni kívánók kötelesek a kikiáltási ár tízszázotját mint bánatpénzt letenni.

Írásbeli ajánlatok elfogadtnak a m. kir. pénzügyigazgatásnál Kolozsvárt 1871 évi november 12-én este 6 óráig vagy a sz.-ujvári m. kir. pénzügyőrségi biztosságnál az árverés megkezdéséig.

A magy. kir. pénzügyigazgatásnál. Kolozsvárt, 1871. október 28-án.

Márton, Olasz Károly, Szász Domokos, Szabó Károly, Szilágyi Ferencz, Záreczky Jenő, Boér Báliat, külön-külön évenkénti 5 frt „részvény díj“ fizetése kötelezettsége mellett.

Midőn az elősoroltakkal a nyilvánosság előtt beszámolók; n hátralékosok iránti figyelemből, tisztelettel felemlitem azt is: hogy az egyenkénti felszólítások is már utnak indítottak, s ha azoknak sem lenne eredménye, — a választmáynak kötelessége leendő közgyűlésnek ez ügyre vonatkozó határozata értelmében eljárni. — A hátralékosoktól függ tehát, hogy e kellemetlen kötelesség teljesítése meg se kezdessék,

Kolozsvárt, október 11-én 1871.

Bányai Vítális, m. k. muz. pénztárnok.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, október 31.

— **A néptanítók gyűlését rendező bizottmány** ismételve bátor az ügy iránt érdeklődőket figyelmeztetni, hogy a gyűlés nov. 3-án d. e. 10 órakor, nov. 4-én pedig d. e. 11 órakor, mindenkor a városháza nagytermében veendi kezdetét. A taneszköz-kiállítás pedig a r. kath. lyceum helyiségében leendő rendezve, s nov. 2-án d. e. 8—12, d. u. 2—5 órákban, nov. 3. és 4-ik napján pedig d. e. 8—10, d. u. 2—5 órákban mindenki számára díj nélkül álland nyitva.

— **A helybeli zene-conservatorium** folyó évi november 12-én tartandja meg módosított és a m. kormány bémutatási záradékával ellátott alapszabályai értelmében évi közgyűlését, melyre annak pártoló és működő tagjai ezennel meghívotnak, a közgyűlés tárgya a tisztújítás és rendes választmány megválasztása. Kolozsvárt, 1871. oct. 28. A zene-conservatorium ideigl. választmánya.

— **Az urbéri törvények** tárgyában Majláth a főrendiház elnökénél értekezletet tartatott, melyen megállapíták azon compromissum alapvonalait, melyeket ez ügyre vonatkozólag Bittó igazságügyminiszter a képviselőházban kilátásba helyezett.

— **Uj borvíz-forrásra** találtak Borszéken s azt Kossuth-forrásnak nevezték el.

— „**A fekete róka**“ czim alatt ép most jelent meg Zágrábban egy röpirat, mely Strossmayer politikai szerepléséről szóló gunyirat.

— **Szászsebesről** írják nekünk, hogy pécsi megyés püspök Kovács Zsigmond nmlga 20, frtot a kolozsvári magy. kir. bányá- erdő és soigazgatósági tisztviselők pedig 5 frt 60 krt adományoztak a szászsebesi róm. kath. egyház kijavítására.

— **A nagy-szebeni orsz. téböldának** évi megvizsgálására a belügyminiszter rónzeről a helyszínére kiküldött dr. Hollán Adolf osztálytanácsos biztos társával Conrad Mór szász nemzeti ispánnal, és egy számvevő-ségi számtanítással legelőbb is az intézeti pénztárt, ennek utána pedig az intézet ügyviteléről vezetett jegyzőkönyveket, valamint a beligazgatásnak minden egyes részét vizsgálta meg. Ezt követte az intézeti helyiségek általános megsemmisítése, mely a főépületre, melléképületekre, a kór- és munkatermekre, az összes felszerelésre, s berendezésre terjedt ki; meggyőződést szerzett a betegek kórállapotáról, ápolásáról, tartásáról, gyógykezeléséről, étkezéséről, felügyeletéről és czélszerű foglalkozásáról, mely utóbbi között jelenleg asztalos munka, művirágok készítése, terjedelmes kerti munka, méhészet és tenésztet van gyakorlatban; azonkívül pedig az intézet házi szükségletei is, ideértve a mosatást, a faaprítást, az el-

az sok oldalról tudomásra is lőn hozva. E jeles szer borzasztó lélegzési nehézségtől, kinos köhögéstől, torokfájástól, székeltől és gyomorkövesüktől mentett meg, melyekben sok év óta szenvedtem.

Steininger Vincze, nyug. ldkész.

Táplálókólvén a húsnál, a Revalescière felnőtteknél és gyermekeknél 50-szer behozza árát gyógyszerekkel szemben.

1/2 fontos bádóg szelencékben 1 frt. 50 kr. 1 $\frac{1}{2}$ frt. 50 kr., 2 $\frac{1}{2}$ frt. 4 frt. 50 kr., 5 $\frac{1}{2}$ frt. 12 frt. 20 frt., 24 frt. 36 frt.

Revalescière csokoláde poralak- és táblákban: 12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

mebetegek által jobbra minden külsegyél nélkül teljesíttettek; — általában mondható, hogy ezen országos gyógyintézetben ugy az igazgatás, valamint a szolgálat körül elismerést érdemlő eljárás követelték. A nevezett osztálytanácsos megvizsgálta továbbá a nagy-szebeni „Ferencz József“ kórházat, ugyszintén a városbeli gyógyszer-tárat is; végül előtárgyalásba bocsátott a N.-Szebenben létező bábaiskolának képezdévő átalakításá iránt.

— **Benel Ferencz hites ügyvédnek**, ki a törvénykezés, ügy ügyvédi, valamint bírói terén is nyolcz éven át szerzett gyakorlati tapasztalata után a marosvásárhelyi mltsos kir. ítélő táblától 1871. máj. 17-én 4403—871. sz. a. nyert ügyvédi oklevelét szab. kir. Kolozsvárváros ns képviselő közönségének oct. 16-án tartott közgyűlésében 163—871. közgyűl. sz. a. kihirdettette ügyvédi irodáját Kolozsvárt, Folly Mihály ur belközéputezai 541. számú házában rendezte be, s gyors, pontos és erőlyes szolgálatát a n. é. közönségnek ajánlja. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét e jeles jogvédő szakfértura.

— **A mell- és tüdőbajok** ellen mostanig megkísérlett gyógyszerek közt roppant hírt vívott ki magának a **Sivatagtej (Kumys)**, egy az orosz és ázsiai sivatagok népei által kanczatejből készített ital, a melyet régi idők óta használnak, sorvasztó nyaralyakban s a melynek rendkívüli hatását legelőbb orosz orvosok tapasztalták. Többszöri kísérlek e sivatagtejt kivonati alakban is alkalmazni gyógyszerül, de ez leginkább a szállítás nehézségei miatt nem sikerült, míg egy vegyszi tekintély (Liebig) a készíléket kivonati alakban ugy előállítá, hogy most annak szétküldése a világ minden részébe kevés költséggel lehetséges, **Liebig Sivatagteje** (Kumys) igazi minőségben csak a berlini Kumys-intézet főraktárából kapható, Gneisenaustrasse 7 sz. a.

Nemzeti színház. Szerdán, november 1-én „Élet iskolája“ vagy királyleány mint koldusnő.“ Nézőjatek 5 felvonásban.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Oct. 27-ről: 5% Metalliques 57.80. 5% Nemzeti kölcsön 67.90. 1860-diki államkölcsön 100.25 Bank-részvények 774. Hitelrészvények 293.—. London 118. 10. Ezüst 118.20. Cs. kir. arany 5.67. Napoleondor 9.40 —.

Földtermentesítési kötvények: Magyar 80.78. Temesi —. Erdélyi 74. 1/2. Horv.-Slavon —.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Nyilttér.

(277) 29—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 frt. 288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében, Pesten Töröknel, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszereszeknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen felül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Fájdalom nélkül, befecskendések nélkül,

belsőleg használandó gyógyszerek nélkül, a melyek különben is előbb-utóbb megtámadnak ily esetekben az emésztő szerveket, továbbá utóbetegségek s a nélkül, hogy a foglalkozásban az ember háborítottá, gyógyít

Dr. HARTMANN,

a bécsi gyógyászati egyetem tagja, Bécs, Stubenbastei Nro. 14, számtalan esetben legjobbnak bizonyult mód szerint gyökeresen és gyorsan

hudeső folyásokat,

uján támadtakat és igen régieket is. E természetes, tekintélyek által jelesnek ismert gyógymód szerint szemérmes betegek is gyógyulást nyerhetnek, mert csak igen röviden szerkesztett jelentéseikben nevük elhallgatásával csupán bizonyos jelvényt használhatnak. Csak díjazott levelek fog posta fordultával válasz adatni.

5 frt. o. é. beküldése mellett a gyógyszer használati utasítással együtt posta fordultával megküldetik. Epen ugy gyógyítatnak

metszés nélkül,

tehát fájdalmatlan s elferdítő sebhelyek visszahagyása nélkül mindenféle daganatok, görvyesek és bújasesnyiek. Más betegségeket is, mint fejfér folyás, magtalanság, sápkör, pollutiók, nemigyengeségek és titkos betegségek sat. gyógyítok levélbelileg a legujabb tapasztalatok és buvárlatok szerint.

9—30 (232)

Nehézkeső görcsöket (nyavalyatörést)

levél által gyógyít egy százszoroson jónak bizonyult szerrel

Witt A.

Berlin, Lindenstrasse 18.

17—*

(256)

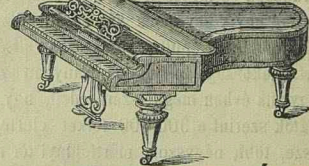
A bethleni gőzeséplő

november havában elvégezvén az első rendbeli válott csépléseket: kész újból válni; bejelentéseket elfogad gr. Bethlen Béla Bethlenben.

3—3 (306)

28—* (176)

Uj és kijátszott

ZONGORÁK

a legjobb bécsi firmáktól, kezesség mellett a bécsi árban kaphatók

TRISKA FERENCZ.

zongorakereskedőnél hid-utca 315 szám.

Kiigazitásokat alaposan végez, méltányos árért, kezeskedvén azok tartosságairól.

Tanár dr. Lapiérre

befecskendése

3 nap alatt gyógyít*) minden hudeső-kifolyást, valamint fehérkifolyást nők, még üdült állapotban is. Egy palack ára használati utasítással 1 tallér 20 ez. garas. Az összeg beküldése mellett, szigorú titoktartás alatt kapható

Witt A. által

Berlin, Lindenstrasse 18.

*) Százakat gyógyított.

17—*

(256)

Ny. Gámán János örökösénél Kolozsvárt.

A szil-ünnep miatt lapunk közlebbi száma pénteken jelenik meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.